

معاونت آموزشی دانشگاه
دانشکده پرستاری و مامایی

طرح درس جامع (روزانه)

عنوان درس: اصول و فنون در مامایی و روش کار در اتاق عمل

اساتید درس: سرکار خانم نیکجو

رشته و مقطع: مامایی - کارشناسی

پیش نیاز درس: این واحد پیش نیاز ندارد

تعداد و نوع واحد: ۱ واحد تئوری

هدف کلی درس: آشنایی دانشجو با اصول و فنون در مامایی و روش کار در اتاق عمل و اتاق زایمان

شرح درس: در این درس دانشجو با اصول و فنون و ارتباط با بیمار آشنا میشود و مباحث مربوط به نحوه ارتباط با مددجو و تشکیل پرونده و گزارش نویسی و راههای انتقال عفونت و نحوه پیشگیری از عفونت بیمارستانی آشنا میشود.

نحوه ارائه درس (Teaching Method): سخنرانی ☒ پرسش - پاسخ ☒ بحث گروهی ☒ آزمایشگاهی ☐ نمایشی ☐ حل مسأله ☐

نحوه ارزشیابی: تکوینی (میان ترم) ☒ تراکمی (پایان ترم) ☒ کتبی: (تشریحی ☒ تستی ☒ شفاهی ☐ عملی ☐

الف: طرح دوره (Course plan):

جلسات آموزشی نظری:

شماره جلسه	عنوان جلسه	ارائه؛ استاد
(۱)	مامایی، ماما، صفات و مسئولیت های ماما و محیط کاری ماما را شرح دهند	سرکار خانم نیکجو
(۲)	نحوه پذیرش، نکات مهم در رابطه با پرونده بیماران انتقال و ترخیص را توضیح دهند	سرکار خانم نیکجو
(۳)	نکات مهم در رابطه با پرونده بیماران و ثبت گزارشان را تشریح نمایند.	سرکار خانم نیکجو
(۴)	نحوه مراقبت از مادر باردار و مراقبتهای مراحل اول، دوم، سوم و چهارم زایمان و پس از زایمان تا ترخیص	سرکار خانم نیکجو
(۵)	اختلالات مهم سیستم ادراری و گوارشی و عوامل موثر بر عملکرد دفع ادرار و مدفوع را شرح دهند.	سرکار خانم نیکجو
(۶)	علایم حیاتی و نحوه اندازه گیری آنها را در افراد توضیح دهند.	
(۷)	تعادل مایعات و الکترولیتها را در بدن در حالت های متفاوت تشخیص دهند.	
(۸)	مفهوم چرخه عفونت و راههای انتقال عفونت را توضیح دهند.	

نحوه ارزشیابی:

معیارهای ارزشیابی	درصد نمره	سهم نمره (از ۲۰ نمره)
حضور فعال و منظم در کلاس	۲۰٪	
فعالیت ها و تکلیف آموزشی	۲۰٪	
آزمون های کلاسی و میان ترم		
امتحان پایان ترم	۶۰٪	
جمع کل	۱۰۰٪	۲۰

منابع: (پیشنهادی وزارت بهداشت- درمان و آموزش پزشکی

۱- کتاب اصول و فنون مامایی و روش کار در اتاق عمل و زایمان تألیف زهرا تذکری و آسیه موحدپور . انتشارات جامعه‌نگر، آخرین چاپ

۲- کتاب اصول و فنون مامایی و روش کار در اتاق عمل اندیشه رفیع به تألیف مهری شمسی و مریم کشاورز ، آخرین چاپ

۳- اندوکریتولوژی اسپیروف ۲۰۲۰. هیو تیلور، لوبنا پل، امره سللی. ترجمه مینا فتحی، مهشید نیک پور، سیامک ملکی، مهرناز ولدان. ویراست نهم

۴- بیماریهای زنان برک و نواک، ۲۰۲۰ ، جاناناتان برک، دبورا برک. ترجمه دکتر بهرام قاضی جهانی، انتشارات گلبان. ویراست

شانزدهم

ب: طرح درس (lesson plan):

عنوان درسی: اصول و فنون مامایی و روش کار در اتاق عمل و زایمان		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی		شماره جلسه: ۱				
موضوع درس: : آشنایی با شرح وظایف ماما		نیمسال و سالت تحصیلی: نیمسال اول ۱۴۰۴-۱۴۰۵						
تدوین: رویا نیکجو								
هدف کلی: آشنایی دانشجویان با شرح وظیفه ماما								
ردیف	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی
۱	آشنایی با فن پرستاری، محیطهای کاری ماما و وظایف و مسئولیتهای مامایی	شناختی	دانش	کلاس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	
۲	مفهوم سلامت و بیماری را بیان کند.	شناختی	درک و فهم					
۳	تفاوتهای طیف سلامت و بیماری را بداند	شناختی	اجرای مستقل					
۴	اصول گزارش نویسی را توضیح دهد.	شناختی						
۵	بیماری حاد و مزمن را شرح دهد	شناختی						
۶		شناختی						
۷		شناختی						

عنوان درسی: اصول و فنون مامایی و روش کار در اتاق عمل و زایمان		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی		نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال اول ۱۴۰۴-۱۴۰۵		شماره جلسه: ۲		
موضوع درس: آشنایی دانشجویان با پرونده بیماران و انتقال و ترخیص								
تدوین: رویا نیکجو								
هدف کلی: آشنایی دانشجویان با نحوه تشکیل پرونده و نحوه انتقال پرونده و تشخیص دردهای زایمانی								
ردیف	هدفهای رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیتهای تکمیلی
۱	اقدامات مربوط به پذیرش را بداند.	شناختی		کلاس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	
۲	تشخیص لیبر (تایید شروع دردهای زایمانی) را به موقع انجام دهد	شناختی						
۳	پایش الکترونیک ضربان قلب جنین قبل از پذیرش و در هنگام پذیرش را شرح دهد.	شناختی						
۴	ارزیابی اولیه برای تشکیل پرونده را شرح دهد.	شناختی						
۵	کنترل علائم حیاتی و بررسی آزمایش ها و درخواست سونوگرافی را بداند.							
۶	معاینه بالینی و ارسال آزمایشات را بداند							
۷								

عنوان درسی: اصول و فنون مامایی و روش کار در اتاق عمل و زایمان

موضوع درس: نیازهای دفعی

تدوین: رویا نیکجو

هدف کلی: آشنایی دانشجو با نیازهای دفعی مددجو

ردیف	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی
۱	مشخصات ادرار طبیعی را شرح دهد.	شناختی		کلاس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	
۲	مشکلات دفع ادراری را بیان کند.	شناختی						
۳	تست های آزمایشگاهی را تفسیر کند	شناختی						
۴	کاتتریزاسیون مثانه(سوند ادراری) را بداند	شناختی						
۵	انواع کاتتر های ادراری را توضیح دهد.	شناختی						
۶	انواع انما را توضیح دهد.	شناختی						

عنوان درسی: اصول و فنون مامایی و روش کار در اتاق عمل و زایمان		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی						
موضوع درس: مراقبتهای دوران بارداری		نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال اول ۱۴۰۵-۱۴۰۴						
تدوین: رویا نیکجو								
هدف کلی: آشنایی دانشجو با مراقبتهای دوران بارداری								
ردیف	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی
۱	مراقبتهای سه ماهه اول، دوم و سوم بارداری را بداند	شناختی		کلاس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	
۲	اقدامات لازم در ملاقات دوم بارداری را شرح دهد.	شناختی						
۳	واکسیناسیون دوران بارداری و شیردهی را بداند	شناختی						
۴	اندازه گیری ارتفاع رحم و مانور لئوپولد را بداند	شناختی						
۵	مصرف مکمل دارویی در دوران بارداری را بیان کند	شناختی						
۶	علائم خطر در بارداری را توضیح دهد	شناختی						

عنوان درسی: اصول و فنون مامایی و روش کار در اتاق عمل و زایمان

موضوع درس: چرخه عفونت

تدوین: سرکار خانم رویا نیکجو

هدف کلی: دانشجو با مفهوم چرخه عفونت و راههای انتقال آن آشنا شود

ردیف	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی
۱	مفهوم چرخه عفونت را توضیح دهد.			کلاس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	ارزشیابی آغازین، پرسش شفاهی
۲	راههای انتقال عفونت را بیان کند.							
۳	راههای پیشگیری از عفونت را شرح دهد.							
۴	عفونت بیمارستانی را بیان کند.							
۵	راههای محافظت از عفونتهای بیمارستانی را توضیح دهد.							
۶								

عنوان درسی: اصول و فنون مامایی و روش کار در اتاق عمل و زایمان				رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی				
موضوع درس: طیف سلامت و بیماری				نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال اول ۱۴۰۵-۱۴۰۴				
تدوین: سرکار خانم رویا نیکجو				شماره جلسه: ۸				
هدف کلی: آشنایی دانشجو با طیف سلامت و بیماری								
ردیف	هدفهای رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت‌های تکمیلی
۱	معیارهای سنجش سلامت و بیماری را بداند.			کلاس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی
۲	نظریه هرم مازلو را شرح دهد.							
۳	تعریف ارتباط درمانی را بیان کند.							
۴	انواع ارتباط با مددجو را توضیح دهد.							
۵	همدلی و هم درد ی را بیان کند.							

عنوان درسی:									رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی			نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال			شماره جلسه: ۹		
موضوع درس: معرفی									تدوین: گروه								
هدف کلی: دانشجو با																	
ردیف	هدفهای رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):			حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت‌های تکمیلی							
(۱)						کلاس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی							
(۲)																	
(۳)																	
(۴)																	

عنوان درسی:		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی		نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال		شماره جلسه: ۱۰		
موضوع درس: معرفی								
تدوین: گروه								
هدف کلی: دانشجو با								
ردیف	هدفهای رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت‌های تکمیلی
(۱)				کلاس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی
(۲)								
(۳)								
(۴)								
(۵)								

۱۵

عنوان درسی:

موضوع درس: معرفی

تدوین: گروه

هدف کلی: دانشجو با

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی

نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال

شماره جلسه: ۱۲

ردیف	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی
(۱)				کلاس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی
(۲)								
(۳)								
(۴)								
(۵)								

عنوان درسی:		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی		موضوع درس: معرفی		تدوین: گروه		هدف کلی: دانشجو با	
شماره جلسه: ۱۴		نیمسال و سالت تحصیلی: نیمسال							
ردیف	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی	
(۱)				کلاس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی	
(۲)									
(۳)									
(۴)									
(۵)									

عنوان درسی:

موضوع درس: معرفی

تدوین: گروه

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی

نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال

شماره جلسه: ۱۵

هدف کلی: دانشجو با

ردیف	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی
(۱)				کلاس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی
(۲)								
(۳)								
(۴)								
(۵)								

